

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

GK:135
7/2510

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2008/503812
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Hamza
Hamit Homriş

20 Kasım 2008

TBMM BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekili Sayın Hamza Hamit Homriş'in 7/2510 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ali BABACAN
Dışişleri Bakanı

Ek: 7 sayfa.

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN HAMZA HAMİT HOMRİŞ'İN 7/2510 ESAS NO.LU
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR

Anayasanın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin "insan haklarına saygılı bir devlet" olduğu; 11. maddede ise anayasa hükümlerinin, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kuralları olduğu ve kanunların anayasaya aykırı olamayacağı ifade edilmiştir. Anayasanın 10. maddesinde "Kanun önünde eşitlik" ilkesi düzenlenmiştir. Anayasanın "Temel Hak ve Ödevler" başlıklı İkinci Kısımında insan hakları sistemi düzenlenmiştir. Birinci bölümde genel hükümler, ikinci bölümde kişinin hakları ve ödevleri, üçüncü bölümde sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler ve dördüncü bölümde ise siyasi hak ve ödevler düzenlenmiştir. Bu ilkeler doğrultusunda kanun tasarı taslaklarının insan haklarına uygunluğunun incelenmesi bir anayasal zorunluluktur.

Anayasanın 90. maddesinin son fıkrasına eklenen cümle ile usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümlerinin esas alınacağı hükmü getirilmiştir.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinde taslakların üst hukuk normlarına aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Ayrıca Yönetmeliğin 6. maddesinde hazırlanan taslakların Başbakanlığa sunulmadan önce ilgili bakanlık veya kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünün alınacağı ifade edilmiştir. Devamında ise Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde hazırlanan taslaklar hakkında Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin görüşünün alınacağı öngörülmüştür.

Bu bağlamda;

- 22. Yasama Döneminde Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin hazırladığı kanun taslağı mevcut mudur? Eğer mevcutsa bunlar nelerdir?
- 22. Yasama Döneminde kaç adet kanun ve kanun hükmünde hakkında Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin görüşü alınmıştır? Verilen görüşlerden kaç tanesi olumlu, kaç tanesi olumsuzdur?
- Yukarıda belirtilen Anayasanın ilgili maddeleri doğrultusunda Anayasa'ya uygunluk bağlamında ilgili taslağın insan haklarına uygun bulunmama yönünde görüş mevcut mudur? Eğer mevcutsa bunların adedi ne kadardır ve Anayasa'nın hangi hükümleri ile ilgilidir?
- ABGS Avrupa Birliği insan hakları kriterlerini verdiği görüşlerde nasıl belirtmektedir? Avrupa Birliği insan hakları kriterlerine aykırı olması sebebi ile bildirilen görüş mevcut mudur? Eğer mevcutsa AB'nin insan hakları kriterlerinden hangisine ilişkindir?
- Anayasanın 90. maddesinde yukarıda değinilen değişiklik kapsamında herhangi bir kanun ve kanun hükmünde kararname taslağının insan haklarına ilişkin taraf olduğumuz uluslararası antlaşmalara uygun olmaması sebebiyle verilen olumsuz görüş

mevcut mudur? Eğer mevcutsa adedi ne kadardır ve hangi uluslararası sözleşmenin hangi hükmü ile ilgilidir?

CEVAP

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS), insan hakları konusunda yürütülen mevzuat çalışmaları kapsamında yöneltilen görüş taleplerini, Avrupa Birliği Müktesebatı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihat kararları gibi temel belgelerde yer alan hükümler çerçevesinde değerlendirip yanıtlamaktadır.

ABGS, AB Komisyonu'nun işbirliğiyle, AB Komisyonu'na bağlı Kurumsal Yapılanma Birimi tarafından, aday ülkelere Avrupa Birliği Müktesebatının üstlenilmesi ve mevzuat uyumu çalışmalarında kısa süreli teknik destek verilmesini amaçlayan TAİEX mekanizması çerçevesinde, ülkemizde "Siyasi Kriterler" alanında seminerler düzenlemektedir. Bugüne kadar, "İfade Özgürlüğü", "Kadın Haklarının Geliştirilmesi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele", "Sendikal Haklar", "Toplanma ve Örgütlenme Özgürlüğü" ve "Çocuk Hakları", "Gözetim Merkezlerinin Denetlenmesinde AB ve Türkiye Uygulamaları" ve "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Geliştirme" konularında seminerler ilgili Kurum ve Sivil Toplum Örgütlerinin katılımları ile düzenlenmiştir.

ABGS ayrıca, Adalet, İşçileri ile Dışişleri Bakanlarının katılımıyla gerçekleşen Reform İzleme Grubu'nun (RİG) Sekreteryasını da yürütmektedir. Hükümetimizin öncelikli gündem maddelerinden olan siyasi kriter çalışmaları RİG'in görev alanını oluşturmaktadır. İlk toplantısını 18 Eylül 2003 tarihinde gerçekleştiren RİG, temel hak ve özgürlükler, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hakları konularındaki düzenlemeleri güçlendiren ve güvence altına alan kapsamlı mevzuat reformlarının etkin olarak uygulanmasını üst düzeyde takip etmekte ve yönlendirmektedir. Bu çerçevede, 13. ve son RİG toplantısı 17 Eylül 2008 tarihinde gerçekleşmiştir.

ABGS'nin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı 7 Kasım 2006 tarihinde Başbakanlığa iletilmiştir.

Kanun Teklifi ve/veya Tasarısı gibi tüm mevzuat hazırlık çalışmalarına da ABGS katılım sağlayarak katkıda bulunmaktadır. Bu çerçevede, son dönemde, *Malların Serbest Dolaşımı, İşçilerin Serbest Dolaşımı, Kamu Alımları, Şirketler Hukuku, Fikri Mülkiyet Hukuku, Rekabet Politikası, Tüketicinin ve Sağlığın Korunması, Gümrük Birliği, Dış İlişkiler, Tarım ve Kırsal Kalkınma, Gıda Güvenliği, Hayvan ve Bitki Sağlığı Politikaları ve Balıkçılık, Çevre, Ulaştırma, Enerji, Sosyal Politika, Sanayi Politikası, Bilgi Toplumu ve Medya, Eğitim, Siyasi Kriterler, Yargı ve Temel Haklar ile Adalet, Özgürlük ve Güvenlik* fasılları kapsamında, Kurumlarımız tarafından hazırlanan ve AB Mevzuatına uyum açısından değerlendirilerek ABGS tarafından görüş bildirilen başlıca mevzuat çalışmaları aşağıda sunulmaktadır:

- Çift Kullanımlı Eşya ve Teknolojiler ile Hassas Eşya ve Teknolojilerin Dış Ticaretinin Kontrole Tabi Tutulması ve 5201 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı,

- Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar,

- Ürün Güvenliği Kanun Tasarısı Taslağı,
- “Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanunu,
- Bitki Sağlığı Kanunu Tasarısı Taslağı,
- 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun
- Gıda Kanunu Tasarısı Taslağı,
- Veteriner Hizmetleri Kanun Tasarısı Taslağı,
- 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu,
- 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu,
- 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu,
- 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu,
- 5488 sayılı Tarım Kanunu,
- 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu,
- 5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun,
- Gıda Hijyeni ile Gıda ve Yemin Resmi Kontrolleri Kanunu Tasarısı,
- 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Tasarısı,
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Tasarısı,
- Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Tasarısı,
- 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı,
- 4634 Sayılı Şeker Kanunu’nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı,
- 6968 Sayılı Zirai Mücadele ve Karantina Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı,
- Bağcılık Kanun Tasarısı Taslağı,
- Coğrafi İşaretlerin ve Geleneksel Özellikli Ürün Adlarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı taslağı,
- Gıda Kanunu Tasarısı Taslağı,
- Haşhaş ve ALKASAN Kanun Taslağı,

- Hayvanların Refahı, Güvenliği Ve Korunması Kanun Tasarısı Taslağı,
- Sebze Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Kanun Tasarısı,
- Ulusal Biyogüvenlik Kanunu Tasarısı Taslağı,
- Yem Kanunu Tasarısı Taslağı (2 farklı metin için ayrı ayrı görüş verilmiştir),
- Tarım Bakanlığı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı,
- Tarım Reformu ve Kırsal Kalkınma Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı,
- Tarımsal Araştırma Geliştirme Merkezi (TAGEM) Kuruluş Kanunu Tasarısı Taslağı,
- Kırsal Kalkınma Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı,
- Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı,
- Cezaevleri İnfaz Kurumları Dış Güvenlik Hizmetleri Kanun Tasarısı,
- Tebligat Kanunu Tasarısı,
- Türkiye Milli DNA Veri Bankası Kanunu Tasarısı,
- Vakıflar Kanunu Tasarısı,
- Türk Ceza Kanunu'nun 301. maddesine yapılan değişiklik,
- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı,
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı,
- 4817 Sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun,
- 4822 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- 4964 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun İle Kamu İhale Kanunu Ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,
- 5193 Sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun,
- 5147 Sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun,
- 5324 Sayılı Kozmetik Kanunu,
- 5388 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun,
- 5544 Sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu,

- 5571 Sayılı Fikir Ve Sanat Eserleri Kanunu, Seyahat Acentaları Ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu İle Turizmi Teşvik Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- 5624 Sayılı Kan Ve Kan Ürünleri Kanunu,
- 5634 Sayılı Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- 5665 Sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun,
- 5680 Sayılı Kamu İhale Kanunu Ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- 5810 Sayılı Serbest Bölgeler Kanunu İle Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- Gümrük Kanunu ve Bazı Kanunu Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu Tasarısı,
- Türk Borçlar Kanunu Tasarısı,
- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı,
- Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı,
- Patent ve Faydalı Model Kanunu Tasarısı,
- Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu Kanunu Tasarısı,
- Türkiye Denetim Standartları ve Kamu Gözetimi Kurumu Kanunu Tasarısı,
- 560 Sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı,
- Bazı Sektörlerde Faaliyet Gösteren Kuruluşlar ile Kamu Teşebbüsleri İhale Kanunu Tasarısı,
- Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı,
- Markalar Kanunu Tasarısı Taslağı,
- Devlet Yardımları Kanunu Tasarısı,
- Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair karar,
- Türk Ticaret Kanunun Yürürlüğü Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı,
- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı,
- Türkiye ile AT Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar,
- Ulusal İlaç Kurumu Kanun Tasarısı Taslağı,
- 4924 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı,

- Yerlatı , Yerüstündeki ve Sualtındaki Araştırmalarda Yararlanılan Cihazların Kullanı Denetimi ve Ruhsatlandırılmasına Dair Kanun Tasarısı taslağı,
- 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Yapılması Öngörülen Değişikliklere İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı (10/04/2006),
- 3516 Sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununda Değişiklik,
- TÜRKAK Kanun Tasarısı Taslağı (13/07/2006),
- Ürün Güvenliği Kanun Tasarısı Taslağı,
- Türkiye İle Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar,
- Çift Kullanımlı Eşya ve Teknolojiler ile Hassas Eşya ve Teknolojilerin Dış Ticaretinin Kontrole Tabi Tutulması ve 5201 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı,
- Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı,
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,
- 5303 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasındaki Mali İşbirliği Çerçevesinde Temin Edilecek Mali Yardımların Uygulanmasına İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun,
- 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,
- 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu,
- 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu,
- 5491 sayılı Çevre Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun,
- 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu,
- 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu,
- 5331 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklennesine İlişkin Kanun (Ek madde KOBİ tanımına ilişkindir.),
- 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,
- 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu (2004 Eylül taslağı),
- 5706 sayılı İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hakkında Kanun (2006 Ekim taslağı),
- Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin tanımı, nitelikleri ve sınıflandırılması hakkında yönetmelik“ in yürürlüğe konulması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı (19/10/2005 No:2005/9617),
- Gemiadamlarının Eğitim ve Belgelendirilmelerine İlişkin Esaslar Hakkında Kanun Tasarısı,
- Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması hakkında Kanun Teklifi,

- 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması, Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Posta Düzenleme Kurulunun Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı,
- Radyo ve Televizyon Yayınlarının Düzenlenmesine İlişkin Taslak Kanun.
- Türkçenin Kullanılmasına ve Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Kanun teklifi.
- Türkiye’de Öğrenim Gören Yabancı uyruklu öğrencilere İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun,
- Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dahilindeki İcrayı San’at ve Ticaret Hakkında Kanuna Bir Madde İlave Edilmesi Hakkında Kanun Tasarısı,
- Ulusal Biyogüvenlik Kanunu Taslağı,
- Liman Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı.
- Deniz Emniyeti Kanun Tasarısı Taslağı.
- 1163 no’lu Kooperatifler Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı,
- Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Süt İzni ve Ebeveyn izni) Tasarısı,
- İş Sağlığı ve Güvenliği Tüzüğü,
- Kamu Personeli Kanunu Tasarısı,
- Hava İş Kanunu Tasarısı,
- Kamu Personeli İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası Taslağı.